

Sygn. akt I C 742/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2019 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny:
Przewodniczący: SSR Tadeusz Kotuk
Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Szymańska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2019 r. w G. sprawy z powództwa M. T. przeciwko B. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego B. D. na rzecz powoda M. T. kwoty:

- a. 28.563,81 zł (dwadzieścia osiem tysięcy pięćset sześćdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 26 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty,
- b. 915,57 zł (dziewięćset piętnaście złotych pięćdziesiąt siedem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia 4 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego B. D. na rzecz powoda M. T. kwotę 6.546 zł (sześć tysięcy pięćset czterdzieści sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IC 742/17

UZASADNIENIE

Stan faktyczny

W dniu 5 marca 2016 r. pomiędzy M. T. (konsument) a B. D. (przedsiębiorcą budowlanym) została zawarta umowa o wykonanie remontu lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w G. (numer A23, o powierzchni 52 m²). Zakres prac obejmował m.in. przebudowę instalacji wewnętrznych sanitarnych i c.o., prace przygotowawcze i rozbiórkowe, prace konstrukcyjne, okładzinowe, montażowe, malowanie ścian i sufitów. Termin rozpoczęcia prac ustalono w umowie na 8 marca 2016 r., koniec - 29 kwietnia 2016 r. Wynagrodzenie wykonawcy ustalono na 16.200 zł netto (do rozliczenia w trzech etapach). W dniach 1-4 kwietnia 2016 r. rozszerzono zakres prac o prace dodatkowe z zakresu elektryki. Łączna wartość robót po rozszerzeniu miała wynosić 21.870 zł (brutto). W imieniu powoda aktywny bieżący nadzór nad wykonaniem prac sprawowała jego matka A. T. (1) (z uwagi na znajomość materii wynikającą z jej zawodu). Pozwany otrzymał wymaganą dokumentację projektową. Nie była ona później zmieniana. Zmiany dotyczyły tylko lokalizacji puszek na gniazdka elektryczne. Przesunięcia przestrzenne nie przekraczały 10 centymetrów i stanowiły dopasowania do oprav.

Dowód: umowa, k. 21-25 e-maile, k. 26-27

zeznania świadka A. T., k. 194-195, 229-230

zeznania M. T., k. 242

projekt aranżacji z kosztorysem, k. 200-217

A. T. (1) w imieniu powoda średnio co tydzień pojawiała się na miejscu wykonywania prac. W marcu były wykonane prace głównie hydrauliczne, podlegające zakryciu, do których nie było zastrzeżeń oraz montaż drzwi i podłóg

drewnianych. Pozwany zgłaszał A. T., że wydłuża się oczekiwanie na materiały do prac ściśle wykończeniowych; otrzymał odpowiedź, że nie musi się spieszyć, proszono jedynie, aby zdążył zakończyć prace do maja 2016 r. Przez pewien czas prace wykonywał tylko jeden pracownik pozwanego, później pozwany wyjechał na urlop i prace nie były w ogóle kontynuowane. A. T. w licznych e-mailach kierowanych na dotychczasowy adres poczty elektronicznej pozwanego szczegółowo zgłaszała usterki, wzywała go zakończenia prac najpóźniej do 9 lipca 2016 r. Pozwany już czerwcem zaprzestał i nie powrócił już do kontynuowania prac.

1

Dowód: zeznania świadka A. T., k. 194-195, 229-230 e-maile, k. 27-37

Następnie pismem z dnia 22 sierpnia 2016 r. pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do usunięcia szczegółowo opisanych usterek, prawidłowego wykonania całości instalacji elektrycznej - w terminie do 27 sierpnia 2016 r.

Dowód: wezwanie, k. 38-40

Wobec bezskuteczności wezwania powód złożył pozwanemu w dniu 23 marca 2017 r. oświadczenie o obniżeniu ceny o kwotę 16.566,43 zł w oparciu o przepisy o rękojmi za wady dzieła. Pozwany nie odpowiedział na oświadczenie powoda o obniżeniu ceny.

Dowód: oświadczenie, k. 41

zeznania pozwanego, k. 241

Rynkowy koszt naprawy wadliwej instalacji elektrycznej wykonanej przez pozwanego (główny, kluczowy błąd całkowicie dyskwalifikujący instalację, to użycie przewodów 2-żyłowych, co powoduje zagrożenie dla zdrowia i życia użytkowników mieszkania) w przedmiotowym lokalu (wraz z dokumentacją powykonawczą) to 17.482 zł (instalacja musi być w całości wymieniona na poprawną).

Dowód: opinia biegłego E. L., k. 275-292

Pozwany otrzymał zaliczki w kwocie 10.500 zł na materiały bieżące, przy czym rozliczył się jedynie do kwoty 3.629,94 zł. Ponadto nie zwrócił kwoty 5-577,3² zł tytułem zaliczek na poczet materiałów remontowych, nie objętych faktycznym zakupem wstępnie ujętym w fakturze pro forma nr (...) z dnia 4 kwietnia 2016 r. (wystaw, przez Hurtownię (...) w G.).

Dowód: przelewy, k. 53, 56, 58, 66, 69 faktura, k. 67 faktura pro forma, k. 71 przelew, k. 73 faktura, k. 74 przelew, k. 75 przelew, k. 80 faktura, k. 81 przelew, k. 83 faktura, k. 85 przelew, k. 87 przelew, k. 89 faktura, k. 90 przelew, k. 91 przelew, k. 93 przelew, k. 95 przelew, k. 98 faktura (...), k. 99 przelew, k. 102

e-maile, k. 63, 64, 68, 70, 72, 78, 82, 83, 86, 88, 94, 96, 100,

101

Ocena dowodów

Po pierwsze, strony w toku procesu lconsensualnie uznały, że koszt napraw pozostałych (nie związanych z instalacją elektryczną) usterek prac wykończeniowych to 1.500 zł.

Jeżeli chodzi o koszt naprawy (w zasadzie jest to odtworzenie na nowo) całkowicie wadliwej instalacji elektrycznej, to Sąd za podstawę ustaleń przyjął opinię biegłego E. L. (2), która jest zdaniem Sądu jasna, pełna i wewnętrznie niesprzeczna. Zarzuty pozwanego do tej opinii zostały wyjaśnione na rozprawie przez biegłego w sposób wystarczający.

Jeżeli chodzi o kwestię nierozliczonych zaliczek, to strona powodowa przedstawiła bardzo przejrzyste (w odpowiedniej kolejności) zapotrzebowania zgłaszane e-mailowo przez pozwanego na kolejne zaliczki, ich wpłatę

przelewami oraz faktury w zakresie otrzymanych materiałów i nie rozliczonych (faktura pro forma (...)). Należy zwrócić uwagę, że powód wyraźnie przyznał, że część zakupów materiałów została rozliczona prawidłowo (tj. do kwoty 3.629,94 zł). Pozwany przedstawiając w odpowiedzi na pozew zestaw różnych faktur (w tym pro forma) złożył część z okresu i zakresu robót niewadliwych (pierwszego etapu prac hydraulicznych i wykończeniowych) i rozliczonych już przez pozwanego, co uznał powód.

Natomiast pozostała część faktur ewidentnie nie ma powiązania ze sprawą, choćby z tego względu, że dotyczy dat, w których pozwany już w ogóle nie wykonywał żadnych prac (ostatnie zapotrzebowanie na zaliczki pochodzi z 30 maja 2016 r. (k. 86) i generalnie jest zbieżne czasowo ze bezpowrotnym zniknięciem pozwanego i jego pracownika z miejsca wykonywania robót). Dokładnie nie dało się w obliczu materiału dowodowego ustalić daty ostatecznego porzucenia przez pozwanego (i jego pracownika lub pracowników) placu budowy, lecz data ostatniego zapotrzebowania na zaliczkę (30 maja 2016 r.) znamienne koresponduje z późniejszymi licznymi e-mailami od A. T. (z czerwca 2019 r.) stwierdzającym brak dalszych postępów w pracach lub postęp minimalny. Należy zauważyć, że z uwagi na pracę zawodową A. T. pojawiała się zazwyczaj późnym wieczorem i nie mogła stwierdzić i naocznie sprawdzić, czy w ogóle prace w ciągu dnia były wykonywane. Z tych względów zachowując pewną rezerwę należy stanowczo stwierdzić, że na początku czerwca ustały jakiegokolwiek oznaki kontynuowania prac przez pozwanego. Jeżeli nie było dalszych zakupów zgłaszanych A. T. wraz z żądaniem zaliczek (co następowało w marcu i kwietniu wielokrotnie w krótkich odstępach czasowych), to jest to bardzo istotny dowód wskazujący na to, że pozwany już nic w tym mieszkaniu nie wykonywał (lub wykonywał minimalne czynności). Pozwany w ogóle nie reagował na późniejsze wezwania do zakończenia robót i rozliczenia się, ani nawet na oświadczenia o obniżeniu umownej ceny. Jeżeli wówczas - jako profesjonalista - miałby wątpliwości i zastrzeżenia do klienta będącego konsumentem, to już wówczas, na bieżąca powinien je zgłaszać. Jego bierność w okolicznościach sprawy ewidentnie dodatkowo potwierdza racje powoda przedstawiane w niniejszym procesie.

Wszystkie faktury przedstawione przez pozwanego po szacowanym terminie zejścia z placu budowy (w tym z lipca 2016 r.) mogą równie dobrze dotyczyć sprzętu i materiałów, który mógł być wykorzystany przez pozwanego w jego działalności gospodarczej w odniesieniu do dowolnych prac i usług na rzecz osób trzecich (k. 121-131, 135-141). Część faktur dotyczy podlegającej całkowitej wymianie wadliwej instalacji elektrycznej (k. 168,183). Pozostała część dotyczy kosztów działalności pozwanego, a więc obciążających pozwanego (wywóz odpadów, k. 171). Reasumując, pozwany w ogóle nie udowodnił swoich racji w odniesieniu do omawianej kwestii.

Zeznania świadka A. T. są wiarygodne i znajdują pełne odzwierciedlenie w licznym e-mailach, w tym autorstwa pozwanego (głównie wzywającego do zapłaty kolejnych zaliczek). Z zeznań świadka A. T. i treści tych e-maili wynika, że pozwany przyjął wszystkie prace do wykonania, posiadał odpowiednią dokumentację. Nie zgłaszał w trakcie prac (choć miał okazję np. w e-mailach) żadnych zastrzeżeń co do rzekomych odstępstw od projektu. A. T. szczerze przyznała, że były pewne odstępstwa, ale nieistotne, powiązane z ostatecznym kształtem wystroju wnętrza i jego funkcjonalności (zmiany głównie dotyczyły nieznacznych przesunięć umiejscowienia gniazdek elektrycznej/puszek i sposobu podłączenia [sposób włączania] jednego miejsca oświetlenia). Oczywiście jest, że tak drobne zmiany są nieistotne i nie mają waloru zmiany umowy. Także powoływane przez świadka R. M. okoliczności związane z pewnymi dodatkowymi pracami (w istocie chodziło o to, że należało dodatkowo wycelcolować i następnego dnia przemalować jedną ścianę, lc. 231) nie mają żadnego znaczenia, gdyż kwestia przekroczenia pierwotnego terminu przez pozwanego nie była sporna. Umownie przedłużono mu termin prac nawet ostatecznie do 9 lipca 2016 r. (później nawet do 27 sierpnia 2016 r.). Później ponownie wezwano go do skończenia prac do Zeznania świadka R. M. nie mają więc istotnego waloru dowodowego. Zeznania pozwanego niczego nie wnoszą do sprawy - nie wytłumaczył on nawet przyczyny braku odpowiedzi na wezwania i oświadczenie o obniżeniu ceny. Zeznania powoda potwierdzają w gruncie rzeczy niesporną okoliczność, że był przy zawarciu przedmiotowej umowy konsumentem.

Dokumentacja w postaci wydruków e-maili i faktu przedstawiona przez powoda jest w pełni wiarygodna.

Pozwany złożył w zasadzie tylko zestaw faktur, które - jak wynika z poprzedzających uwag - w kontekście przyjętej linii obrony okazały się nieskuteczne, tj. nie dowodzą odmienności od prawidłowego sposobu rozliczenia zaliczek przedstawionego w pozwie.

Kwalifikacja prawna

Na uwzględnione w punkcie I. wyroku roszczenie składa się:

- 17.482 zł (szkoda z tytułu kosztu rynkowego odtworzenia całkowicie wadliwej instalacji elektrycznej, ujęta w tym jest niesporna pomiędzy stronami szkoda 1.500 zł wynikająca z konieczności wykonania wadliwych i wymagających odtworzenia obróbek, osadzeń i montowań związanych z koniecznością wymiany tej instalacji - biegły ujął to w punkcie 3. tabeli na karcie 279 akt sprawy)
- 6.420,06 zł (nierozliczona część zaliczek na bieżące materiały),
- 5-577,32- zł (nierozliczona zaliczka za fakturę pro forma z firmy (...)).

Odpowiedzialność pozwanego z tytułu wady wykonanego dzieła jest niewątpliwa i ewidentnie zawiniona - jako profesjonalista musiał wiedzieć, że obowiązujący standard bezpieczeństwa wymaga stosowania w lokalach mieszkalnych instalacji elektrycznej z użyciem 3-żyłowych przewodów elektrycznych. Podstawa odpowiedzialności ma charakter kontraktowy i wynika z art. 471 k.c.

Odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego za nierozliczoną część zaliczek także ma charakter kontraktowy i również wynika z art. 471 k.c. Pozwany - na którym ciążył dowód wykazania braku odpowiedzialności nie przedstawił dostatecznych dowodów na swoje racje.

Umowa stron powinna być zakwalifikowana jako umowa o dzieło w rozumieniu art. 632 i nast. k.c.

Daty wymagalności roszczeń nie były kwestionowane.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w **punkcie I.** sentencji na mocy art. 471 k.c.

Koszty

Pozwany w całości przegrał proces, stąd z mocy art. 98 § 1 k.p.c. jest obowiązany zwrócić powodowi koszty procesu, na które składają się: opłata sądowa od pozwu (1.429 zł), opłata za czynności radcy prawnego w stawce minimalnej (3.600 zł, § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, ze zm.), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł), zaliczka na biegłego (1.500 zł) - **punkt II.** sentencji.